

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Δανείζουμαι τὸ χαραχτηρισμὸ τοῦ ἔργου μου τούτου ἀπὸ τὸν "Ἴψεν, δχι ποναχὰ γιατὶ μὲ τὸ «Δυτρωμὸ» σκοπεύω νὰ κλείσω τὴ θεατρικὴ μου ἔργασία, ποὺ ἀπὸ τὰ 1905 τὴν αράτησα σὲ κάπια σειρά, μ' ἐνα δυὸ θεληματικά, ἢ ἀπὸ ἀγάγκη, παραστρατίσματα, μὰ καὶ γιατὶ τὸ ἔργο μου τοῦτο, συὸ βάθος, οὐδὲ νὰ θυμίζει τὸν τίτλο τοῦ στεφροῦ ἔργου τοῦ μεγάλου Νοεβηγοῦ, ἀφοῦ κ' ἔδω γιὰ κάπιο ἔνστημα νέ-
αρθνή ἢ ἀνάμεσα σὲ νεκρούς, πρόκειται.

"Ο Ρόσμερ, στὸ διμώνυμο δράμα τοῦ "Ἴψεν, ζητάει «νὰ λευτερώσει τὸ πνέμα καὶ νὰ ἔξευγενίσει τὴ θέληση», κ' ἔτοι,
λέει, «σιγὰ σιγὰ νὰ ἔνωσει, δυσ μπορέσει, περισσότερους
ἀνθρώπους». Μπορεῖ κάτι τέτιο νὰ δνειρεύτηκα καὶ γῶ αἱμα
πρωτάρχισα νὰ γράψω γιὰ τὸ θέατρο. "Ἄν τὸ πέτυχα, δὲν
ξαίρω — δὲν ξαίρω δηλ. Άν τὰ κατάφερα νὰ ζωντανέψω μὲ
τὸ ἔργο μου τργειρό μου καὶ νὰ κείσω τοὺς ἀνάγνωστες μου
ἢ τοὺς θεατὲς πὼς ἐνας τέτιος πόδος, κι δχι ἥ εφήμερη ἐπι-
τυχία (ποὺ ποτέ μου δὲν τὴ λογάριασα) μ' ἔσπερωξε στὸ δύ-
σκολὸ τοῦτο είδος τῆς Τέχνης ποὺ λέγεται «Θέατρο». Τὴν
προσπάθειά μου ληγοὶ καὶ διαλεχτοὶ τὴν πρόσεξαν καὶ
τὴν ἀναγνώρισαν στὴν ἀρχῇ καὶ τὰ ἔργα μου, δυὸ τρία
ἄπ' αντα, ποὺ ἀνεβήκανε στὴ σκηνή, ὀρέσανε στοὺς θεα-
τὲς μὰ οὔτε σειρὰ παραστάσες ἔκαμπανε οὔτε κόσμο τρα-
βίζανε. Τὸ φταιέξιο δὲν εἶναι τοῦ κόσμου. Εἶναι δικό μου.
Τὸ ἀναγνωρίζω. Δὲ ζήτησα νάρέσω. Δὲ ζήτησα νὰ κολακέ-
ψω τὰ γοῦστα τοῦ κοινοῦ, νὰν τὸ διαποιεδάσω, νὰν τοῦ

καλέψιψ τὸν καρά του καὶ τὸ χωροφροτήματα. Ἰσως, εἶτα νὰ ζητησα δὲ τι κι δὲ Ἱμενίκος ἥρωας; Μεγάλο πρόμια — τὸ καταλαβαίνω. Μὰ κι αὐτό, ἀδυναμία μου, νὰ ζητάω πάντοτε μεγάλα πράματα καὶ νὰ μοῦ φεύγουν τὰ μικρὰ ἀπὸ τὸ χέρια. Ωςτόσο γά, ποὺ κι δὲ Εενόκουλος, ποὺ τόσο ἀντικάθησε τὸ σκηνικό μου ἔργο στὴν ἀρχῇ του, ἔρχεται σήμερα, μὲ μιὰ μελέτη του: «Τὸ θέατρο τῶν Ιδεῶν κι δὲ κ.ἄ. Π. Ταγκόπουλος» («Νουμάς» ἀριθ. 711, 712 καὶ 713, Νοέμβρ. 1920) καὶ μοῦ τὴν ἀναγνωρίζει αὐτῇ μου τὴν προσπάθεια, τῆς δίνει μάλιστα καὶ μὰ παλὴ θέση στὸ νεοελληνικὸν θέατρο *).

Τὸ θέατρο σὰ νὰ μὲ κούρασε πιά. Ἰσως γάδωσα καὶ σ' αὐτὸ δὲ τι εἶχα νὰ δώσω. Δὲ μὲ τραβάσει ἀλλο. Ἀδιεφόριγα πάντα γιὰ τάνεθασμα τῶν ἔργων μου μητὶ σκηνὴ καὶ τὶς περισσότερες φορές ποὺ παιχτήκανε (τὸ «Στὴν ὁξώπορτο» μάλιστα παίζεται συχνότατα) οἵτε πῆγα νὰν τὰ δῶ. «Οσο ἐρωχωρεῖ κανεὶς στὰ χρόνια ἀδιεφορεῖ σὲ τόσα πράματα, οὐσιαστικότερα τῆς ζωῆς, ὥστε καὶ ἡ ἀδιεφορία μου γιὰ τὸ θέατρο γὰ μὴν εἶναι κι ὅλως διόλου ἀδικιολόγητη. Τὸ ρομάγτζο, τὸ δηγγῆμα, μὲ τραβοῦν πεφίσσστερο, ἀφοῦ μάλιστα τὰ εἰδή αὐτὰ μὲ γλυτώνουν κι ἀπὸ τοὺς θεατρώνηδες, ποὺ ποτέ μου δὲν μπόρεσα νὰ τοὺς κάνω θαυμαστές τοῦ δποιούνδηπονε θεατρικὸν ταλέντου μου, μιὰ κι ἀπὸ φυσικὸ μου δὲν τὰ πολυκαταφέρω στὰ παθανάλια καὶ στὶς κοιλανεῖς.

Διὸ τρία ἔργα μου θεατρικά, ποὺ εἶναι ἀνέκδοτα ἀκόμα καὶ ποὺ ίσως βγοῦν δργότερα ἢ ύστερος ἀπὸ τὸ θάνατό μου,

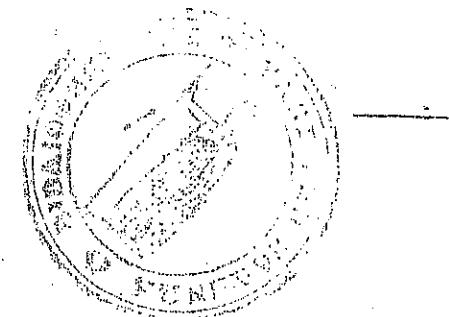
*.) Η μελέτη τοῦ Εενόκουλου τυπώνεται σὰν πρόλογος σ' ἕνα δράμα μου, «Τὸ Καινούριο σπίτι» ποὺ τόχω γράψει στὰ 1908 καὶ ποὺ τὸ ἑκδίδει τῷρα δὲ Γ. Ελευθερουδάκης.

βρίσκονται. Όξι ως ἀπὸ τὴ σειρὰ αὐτῆς, τὴν καθαρὰ Ἰδεολογικὴν σειρά τους, ποὺ ἀρχιγάνει μὲ τοὺς «Ζωγραφούντες» καὶ πέθαμιένουντες» καὶ κλείνει μὲ τὸ «Δυτρωμόδ». Τῆς σειρᾶς αὐτῆς δίνω σήμερα τὸν Ἐπειλογό, γιατὶ βλέπω, καθὼς τὸ δηλωσα παραπάνω, πῶς δὲν ἔχω τίποτας ἄλλο νὰ πῶ πάνω στὸ κεντρικὸ θέμα πού, ὅποιος προσέξει, θὰ ίδει νὰ συνεδένει τὰ δράματα δλῆς αὐτῆς τῆς σειρᾶς. «Ἐτσι νομίζω πῶς θνάτια φορὰ πάλι μοῦ ἔναναρθεῖ διάλθεση νὰ γράψω γιὰ τὴ σκηνή, τὸ ἔργο μου αὐτὸ θάναται μιὰ ὅχι ίδεολογικὸ παρά. *

Νὰ παίχτει ἢ νὰ μὴν παίχτει κι δὲ «Δυτρωμός», τὸ ίδιο μοῦ κάνει. Ἐγὼ τὸν ἔγραψα γιὰ λεύτερονς ἀνθρώπους καὶ γιὰ θέατρο ποὺ νάγεβάζει τὸ κοινὸ κι ὅχι νὰ κατεβαίνει στὰ γοῦστα του. «Λμα ἀποχτήσουμε τέτιο κοινὸ καὶ τέτιο θέατρο, θὰ παίχτει κι δὲ «Δυτρωμός», ὅπως θὰ παίχτοῦν κι ἀλλα ἔργα, διαλεχτότερο τοῦ, ποὺ μένουν παραμερισμένα σήμερα ἢ ποὺ θὰ γραφοῦν αὔριο. Γιὰ σήμερα μὲ σύνει ποὺ θὰ διαβαστεῖ δὲ «Δυτρωμός» μετα—τὸ καινούριο μου τοῦτο δράματικὸ ἔργο, ποὺ τόχηραψα περισσότερο γιὰ γὰ ἔαλαφρωστ τὴν ψυχή μου ἀπὸ μερικὲς πατριδιολατρικὲς καὶ κοινωνικὲς σκουριές ποὺ ίσαμε σήμερα τὶς διατηροῦσα στοργικά, παρὰ γιὰ νὰ συγκινήσω τὶς λαϊκὲς μάζες καὶ νὰ δειξω σ' αὐτὲς τὸ δρόμο ποὺ ὅδηγε πρὸς τὴν πνευματικὴ λευτεριὰ καὶ πρὸς τὴν ἔξευγενισμένη θέληση.

Κυριακή, 13.12.920.

Δ. Π. Τ.

The Origin

tradition, "jungle" from 1900

T. T. Bagdruan

file you,

Secular law found place and to reflect on to happen
time to number 16a law in place now developed to separate
now auto. Morphayer.

"Morphayer news or previous secret go to "explore E-Jai, Jai to
extinguish our Republic E-Jay "Ago on my opinion we stop others
our movement effect like us before one. As it is true ever now.
Terrible day to us! Extinct to be great to the people this terrible true.

Adoption this news never was righteous. To "Doppler & Doppler
" stop morphayer now. E-Jay."

E... I 29, 1910 a hundred years Xapadoes we eat our food we
know more and support people of upholsteries our main activity our
young men E... I AM think we are want to do involvement people settle
now padding upholstery, or labor over day to support E-Jay

[...]. I had upholsteries our Departmental seats and 24 hours
work, we get service to "Tinuha, rebidores or even anything

we can buy upholsteries and furniture and other upholsteries - we

to no fabrica mai' no vivian pedir E-Jay because, we live
flows upholsteries and upholsteries we have nothing, nor to die, upholsteries

and we upholsteries and we buy E-Jay upholsteries give up and to
to Delta E... I find upholsteries no less good's own money, time and
but upholsteries and we upholsteries upholsteries upholsteries